

Europeana Cloud Kik-off meeting 2013 The National Library of the Netherlands, Den Haag, Nizozemí 2. 3. 2013 – 5. 3. 2013

Partners at the Europeana Cloud kick-off meeting

Zdroj: <http://pro.europeana.eu/web/guest/pro-blog/-/blogs/europeana-cloud-kicks-off-under-clear-skies>

Účastníci:

PhDr. Petra Pejšová, (petra.pejsova@techlib.cz, 51)

Bc. Jakub Řihák, (jakub.rihak@techlib.cz, 52)

březen 2013

Struktura cestovní zprávy:

1. Účel cesty

Povinná účast zástupců NTK na úvodní schůzce k projektu Europeana Cloud: Unlocking Europe's Research via The Cloud pod zkratkou eCloud. Byla probírána obecná témata spojená s administrací projektu a představeny jednotlivé pracovní balíčky. Řešitelé měli možnost vyjasnit si své role v rámci jednotlivých pracovních balíčků. Úvodní schůzky se za Národní technickou knihovnu zúčastnili bc. Jakub Řihák a PhDr. Petra Pejšová. Celkem se schůzky zúčastnilo 73 zástupců z 35 řešitelských organizací.

2. Časový průběh cesty

Pro cestu na schůzku bylo využito letecké spojení Praha – Amsterdam a následně vlakové spojení přímo do Hágu. Odlet v sobotu byl vybrán z důvodu ekonomické výhodnosti. Následující lety již byly o 50% dražší.

Harmonogram služební cesty:

2. 3. 2013 – odlet z Prahy, přílet do Amsterdamu
3. 3. 2013 – exkurze do centrální pobočky městské knihovny v Amsterdamu
4. 3. 2013 – přejezd vlakem do Hágu, představení projektu Europeana Cloud, brainstorming k obsahu Europeany
5. 3. 2013 – probrány administrativní náležitosti projektu a vyjasnění rolí v rámci jednotlivých pracovních balíčků, odlet z Amsterdamu, přílet do Prahy

3. Průběh navštívené akce/jednání

3. března 2013 jsme v Amsterdamu navštívili centrální pobočku Městské knihovny, která, ač byl víkend, praskala ve švech. Šestipatrová budova této knihovny nabízí pro své návštěvníky velké množství studijních míst. Každé patro nabízí jinou tematickou skladbu fondu, podobně jako je tomu i v NTK. Zejména nás velice zaujalo patro hudební a filmové, kde si zákazníci knihovny mohou z volného výběru vypůjčit nejen hudební a filmová CD a DVD, ale také notové zápisy hudebních děl místních i světových autorů. Uživatelé mají možnost usadit se do pohodlného křesla u počítače a do sluchátek si pustit hudbu dle svého výběru. Městská knihovna má vytvořen svůj vlastní "hudební" portál, na kterém lze vyhledat vybraného interpreta či skladbu, umístit je do playlistu a poté poslouchat klidně i celé hodiny. Jednotlivá patra knihovny jsou propojena nejen výtahy, ale také eskalátory, což je myslím alespoň pro naše české prostředí poměrně netypické. Zajímavé bylo také umístění několika klavírů, na kterých může hudby chtivý zákazník hrát přímo ve volném výběru nebo v parteru knihovny. Knihovna je volně přístupná a veškeré služby přímo v knihovně včetně elektronických jsou zdarma bez nutnosti jakékoliv identifikace.

4. – 5. března 2013 proběhlo úvodní setkání, které odstartovalo začátek tříleté spolupráce 35 partnerů na projektu Europeana Cloud. Projekt koordinuje Europeana Foundation. V různorodé skupině partnerů jsou zástupci knihoven, výzkumných infrastruktur, vývojářů, vydavatelů a výzkumných pracovníků. Přestože přicházejí z mnoha různých prostředí, mají společný cíl, kterým tzv. cloud-based systém pro Europeanu a její agregátory. Hlavním identifikovaným důvodem vzniku projektu je potřeba levnější, udržitelné infrastruktury uchování metadat a obsahu pro poskytovatele obsahu a agregátory z celé

Evropy. A požadavek výzkumných pracovníků na digitální prostor, kde by mohli provádět inovační průzkum a analýzu digitalizovaného evropského obsahu.

Projekt Europeana Cloud má poskytnout nový obsah, nové metadata, nový propojený systém uchování dat, nové nástroje a služby pro výzkumné pracovníky a novou platformu pro výzkum samotné Europeany. Tříletý projekt začal 1. 2. 2013 a skončí 31. 1. 2016, kdy by se Europeana měla přiblížit k 30 miliónům jednotek.

Úvodní slovo měla Jill Cousins z Europeana Foundation, která představila vizi Europeana Cloud ekosystému, jejímž základem je výměna nápadů a informací. S cílem pomocí rozdílů dojít ke společnému všem vyhovujícímu cíli. Europeana nyní spolupracuje s 142 agregátory, obsahuje 26, 9 mil objektů, provozuje webový portál, mobilní aplikaci pro telefony a tablety. Síť spolupracujících organizací má více jak 500 členů z řad galerií, muzeí, archivů, vydavatelů, výzkumu, ministerstev a národních agregátorů.

Jill Cousins zrekapitulovala hlavní cíle z let 2008 – 2012, kterými byly podpora CC (CC BY NC), open data, znalostí a ekonomie. Nyní je hlavním požadavkem open obsah (CCO), placený obsah, správné označení práv a změna z agregátora na distributora. Europeana je tak otevřená, jak je možné, ale je zde i prostor pro placené služby. Europeana Cloud má představovat kvalitní metadata, obsah jak je možný, nástroje, služby a sadu pravidel pro společnou spolupráci přispěvatelů, uživatelů a kreativního průmyslu.

Projekt Europeana Cloud má být nová infrastruktura pro Europeanu.

Další dva příspěvky měl hlavní koordinátor projektu pan Alastair Duning z The Europeana Library. Cílem projektu je zamyšlení nad situací, jak vylepšit stav pro agregátory metadat, protože vzhledem k tomu, že agregátoři metadat mají různé systémy, jsou problémy s předáváním metadat. Na základě různých nápadů se bude řešit, jak vybudovat technickou infrastrukturu, právní rámec, definovat principy připojení, ustanovit dlouhodobý konsensus, objevit možné zefektivnění, obohatit metadata, vytvořit sdílené úložiště, snížit náklady, ale také zkoumat, jak vybudovanou infrastrukturu znovu využít. Europeana by měla být výzkumnou platformou kulturní a sociální vědy. Očekává se 39 výstupů v průběhu projektu

Administrativní a finanční náležitosti představil Geoff Butters z MDR Partners. V případě NTK se jedná v rámci projektu o financování přímých nákladů na projekt, kterými jsou personální a cestovní. Z dotace bude hrazeno maximálně 80% přímých nákladů. Služební cesty musí být detailně popsány, kdo jel atd. Partneři, kteří budou využívat subdodávky, byli upozorněni, že musí být velmi transparentní! Evropská komise je proti tomu, aby se projekty řešily formou velkých subdodávek. Naopak podporuje financování pracovního týmu a nákupu materiálu. Partneři projektu mohou očekávat 1x předfinancování (do NTK již dorazilo), 2x mezifinancování a 1x finální financování. Všem řešitelům bylo doporučeno prostudovat všechny návody týkající se vykazování a financí programu ICT-PSP.

Společně s projektem Europeana Cloud byly představeny další dva projekty financované z dotačního rámce ICT PSP CIP Europeana Creative a LoCloud.

Europeana Creative project

www.europeanacreative.eu

Cílem tohoto projektu je znovu využití kulturního dědictví kreativním průmyslem. Dílčími cíli jsou OpeLab pro experimenty, obsah pro znovu využití, technická infrastruktura, podpora 5 pilotních aplikací v oblastech ... a otevřené a inovativní příležitosti, obchodní model znovuvyužití projektu, ověření atd. V projektu je zástupce z ČR Národní muzeum Praha. Oba projekty budou spolupracovat, mají tři společné cíle a dva účastníci participují v obou projektech.

LoCloud project = local content in Europeana Cloud

Rob Davies, MDR Partners, Project Manager, rob.davies64mdrpartners.com

Projekt je založen na základě dvou úspěšně probíhajících projektů Europeana Local a CARARE.

Cílem je zajistit, aby pro malé a střední instituce bylo jednodušší poskytovat kvalitních metadata a obsah do Europeany. Koordinátorem projektu je Národní archiv Norska. Dílčími cíly jsou definování infrastruktury pro sběr dat, posunoutí se ke „cloudově“ založené architektuře, zajištění stability, API přístupu k metadatům a obsahu a vysoké dostupnosti.

Následovala práce ve čtyřech skupinách. Každá skupina hledala odpovědi na dvě otázky:

- 1) Jaký má být obsah Europeany
- 2) Z jakých zdrojů má Europeana získávat data

Závěry jednotlivých pracovních skupin budou využity při zpracování čtvrtého pracovního balíčku = akvizice obsahu a vývoj metadat.

Program pokračoval workshopy k jednotlivým pracovním balíčkům. Popis pracovních balíčků je přiložen k této cestovní zprávě.

Národní technické knihovny se týkají pracovní balíčky W4 – W7.

W4: akvizice obsahu a vývoj metadat

Účastnil se Jakub Řihák

Workshop s názvem Ingestion and Agregation vedla Chiara Latronico (Chiara.Latronico@kb.nl, collections@theeuropeanlibrary.org) z The European Library (TEL). V úvodu své prezentace představila TEL a její roli v procesu poskytování dat do Europeany Cloud - TEL bude sloužit jako agregátor pro e-Cloud. Dále byla představena workflow dodávání dat do Europeany. Skládá se z následujících kroků.

1) Content ingestion questionnaire

Dotazník týkající se objemu a obsahu poskytnutých dat. V dotazníku je nutné vyplnit, kolik datasetů bude která instituce poskytovat, v jakých formátech budou metadata a obsah, pomocí jakého protokolu je možné data poskytovat a v jakých časech by poskytování dat mělo probíhat.

2) Scheduling ingestion

Naplánování poskytování dat

3) Datasets ready for harvesting

Datasety připraveny k harvestování

4) Create Case in CRM: case # to provider

V CRM systému (Customer Relationship management system) se vytvoří profil (záznam) pro každého poskytovatele dat

5) Harvesting metadata

Sklízení metadat

6) Enhance metadata (VIAF, Geonames, MACS)

Obohacování metadat

7) Indexing in acceptance portal

Indexace metadat na portálu pro odsouhlasení provedených změn

8) E-mail to provider to accept dataset

Zaslání e-mailu poskytovateli dat, který musí dát souhlas s provedenými úpravami

9) Live index = live portal

10) Delivery to Europeana

Dodání dat do Europeany

11) Enhancing and publishing in Europeana

Další obohacení metadat a publikování v Europeaně

Protokoly použitelné pro import:

OAI-PMH

File

Z39,50

FTP

HTTP

Možné formáty metadat:

MARC 21

MarcXchange

Unimarc

ESE

EDM

METS

MODS

OAI_DC

TEI

Zároveň by rádi se záznamy dokumentů dostali i záznamy autorit (vyskytujících se v záznamech poskytnutých dokumentů) a fulltexty - není to ale povinné.

Většinu věcí (počínaje bodem tři a konče bodem 11) budou dělat přímo v TEL nebo v Europeaně – mimo odsouhlasení metadat a podobných věcí vyplývajících z logiky věci. Po zharvestování metadat, jejich obohacení a nahrání na Acceptance Portal bude nutné vytvořit si uživatelský účet na stránkách <http://www.theeuropeanlibrary.org> a použít tyto přihlašovací údaje na portálu pro akceptaci – <http://www.tel.ulcc.ac.uk/acceptance/> .

Když data provider akceptuje upravenou podobu datasetu, bude provedena indexace do live indexu a datasety se připraví pro Europeanu. Do 24 hodin budou datasety indexovány do live portálu. Na tomto portálu bude muset data provider akceptovat vložené a upravené datasety. Tyto datasety se poté zašlou do Europeany. Europeana publikuje nová data vždy jednou měsíčně. Je nutné doručit data do **21. každého měsíce**, aby mohli být ještě ten samý měsíc vystaveny. Po publikování dat v Europeaně bude data providerovi zaslán e-mail s linkem na jeho dataset.

Důležité pro nás:

Dotazník už byl zaslán a vyplněn (JŘ). Vyplnil jsem tam kontaktní údaje na sebe, dále základní info o NTK a informace o datasetech, které bychom mohli poskytnout – historické monografie, mapy a část periodik. V dotazníku se dále řešilo i množství digitálních objektů, které bychom mohli poskytnout, dále formáty (text, obrázky, audio, video).

W5: Právní, strategické a ekonomické otázky

Účastnila se Petra Pejšová

Budou se řešit podmínky, za jakých je možné dodávat obsah do Europeany. Úkolem partnerů je upozornovat na národní právní specifika. Budou se také zpracovávat možnosti licencovaného obsahu, který by byl placený. Tento balíček nebyl dále rozebírán s tím, že se

uskuteční úvodní workshop, kde se připraví podrobný plán. Workshop by měl být v letošním roce a bude svolám přes „Basecamp“

W6: Prezentace projektu a spolupráce

Účastnila se Petra Pejšová

- Využít různé způsoby informování o projektu - média, letáky, direkt mailing, brožurky, postery, články, publikace, výstavy
- musíme zajistit u všech propagačních materiálů, aby obsahovaly informaci, že je projekt financován z EK, přesný název dotačního programu, přidat vlajku EU, ...
- komunikace o projektu prostřednictvím konferencí, pracovních skupin, článků, schůzek atd.
- webová prezentace bude obsahovat – cíle, konsorcium, status projektu, výstupy, akce
- NTK již založila stránku projektu na webu NTK, kterou průběžně aktualizovat
- Zástupci NTK budou o vývoji projektu informovat odborné skupiny jako pracovní skupinu pro vývoj K4 a komunitu šedé literatury
- Intenzivnější prezentace projektu se předpokládá v jeho závěrečném roce, kdy bude potřeba informovat co nejširší uživatelskou komunitu a instituce poskytující těmto komunitám servis – NTK v rámci České republiky by měla využít elektronické mailové konference, místní odborná fóra a uskutečnit školení k využívání Europeana Cloud

W7: projektový management

Účastnila se Petra Pejšová

Veškerá komunikace v rámci projektu bude probíhat přes projektový web, pro který je využíván on-line nástroj „basecamp“. Je zde zajištěna archivace jak e-mailů, tak všech souborů a diskusí.

Průběžně se bude zpracovávat Progress report:

- pošlou více informací v příštích týdnech,
- hlásit všechny změny,
- šablony budou poslány,
- je nutné dodržovat termíny.

Finanční vyúčtování (Financial reporting):

- používat jednotky v človeko/měsících,
- další před financování můžeme očekávat po 12 a 24 měsících, ale maximálně do 90% dotace,
- z uznatelných nákladů je dotováno 80% - NTK se týkají personální a cestovní náklady
- personální náklady - musí se vyplňovat „timesheets“, které musí certifikovat autorita EK – vzor „timesheets“ bude poslán, vždy musí být vyplněna jména, pozice, na kterém pracovní balíčku (WP) pracovali
- Cestovné – separovat dopravu a ubytování, kolik lidí cestovalo, důvod, datum a místo
- **Pro cesty mimo EU je potřeba povolení koordinátora!**
- Vyúčtování se dělá vždy po 12 měsících. V našem případě od 1. února do 31. ledna. Vyúčtování bude potřeba připravit vždy 1 měsíc před podáním a nechat si ho zkontrolovat koordinátorem. Následně zkontrolované (případně opravené) vyúčtování vloží každá řešitelská instituce samostatně na Participants Portal Evropské komise. Personální náklady musí schvalovat Evropská komise.
- **Finanční audit z evropské komise může přijít až do 5 let po ukončení projektu!**

Roční zpráva bude obsahovat stručný popis, dosažené úspěchy, výstupy a plány.

Komunikační kanály musíme udržovat minimálně 2 roky po skončení projektu!!!

4. Závěry/shrnutí

Zástupci NTK získali informace pro svoji samostatnou práci a Osobně se seznámili s vedoucími pracovních balíčků, na kterých budou participovat. Zároveň měli dostatek prostoru pro vyjasnění si očekávání ze strany koordinátorů.

5. Dokumentace

O projektu <http://pro.europeana.eu/web/europeana-cloud>

seznam partnerských institucí <http://pro.europeana.eu/web/europeana-cloud/project-partners>

Zápis z úvodní schůzky <http://pro.europeana.eu/web/guest/pro-blog/-/blogs/europeana-cloud-kicks-off-under-clear-skies>

Prezentace z úvodní schůzky jsou dostupné z http://pro.europeana.eu/web/europeana-office/presentations/-/document_library_display/pEx5/view/1592299

V příloze je Europeana Cloud Work Packages Overview

6. Anotace

Účelem zahraniční cesty (2. 3. – 5. 3. 2013) byla povinná účast zástupců NTK **PhDr. Petry Pejšové** a **Bc. Jakuba Řiháka** na úvodní schůzce k projektu Europeana Cloud: Unlocking Europe's Research via The Cloud pod zkratkou eCloud, která se konala The National Library of the Netherlands, Den Haag, Nizozemí. Na schůzce byla probrána obecná témata spojená s administrací projektu a představeny jednotlivé pracovní balíčky. Řešitelé měli možnost vyjasnit si své role v rámci jednotlivých pracovních balíčků. Celkem se schůzky zúčastnilo 73 zástupců z 35 řešitelských organizací.